A°. 1853. N°. 46.

Opregte Woensdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 23 Februarij.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 19 Februarij.

Ten aanzien van den verraderlijken aanslag op het leven des Keizers wordt gemeld, dat, op 't oogenblik, op 't welk Z. M., op de Bastei bij de Kärnthner-poort, naar de wacht zag, welke in 't geweer werd geroepen, om te worden afgelost, de moordenaar op hem is toegesprongen, en hem, met een gewoon mes, eene steek in den hals heeft toegebragt. De punt van het mes is door de kraag van de uniform-rok en door de das henen gedrongen, doch op de gesp afgestuit, en heeft alzoo in den hals eene gestokene wond, ter diepte van zes liniën en in eene schuinsche rigting veroorzaakt. Z. M. heeft dadelijk zijne neusdoek uitgehaald en op de bloedende wond gelegd, en heeft zich, door eenige derwaarts toegesnelde burgers ondersteund, naar het paleis van den Aartshertog *Albrecht* begeven. De moordenaar is door Z. M. adjudant gegrepen en vastgehouden. — Reeds des avonds is in de hoofdkerk een *te Deum* gezongen, om den Hemel voor het behoud des Keizers te danken. De generaals, al de burgerlijke en militaire overheids-personen, de meeste leden van het corps diplomatique hebben het zelve bijgewoond, en de kerk was niet ruim genoeg, om de menigte der bijzondere personen te kunnen bevatten, die aan deze godsdienst-plegtigheid deel verlangden te nemen.

— De berigten uit Montenegro zijn onganstig. *Omer-bassa* heeft de vijandelijkheden niet alleen hervat, maar schijnt het plegen van buitensporigheden door zijne soldaten jegens weerloze grijsaards, vrouwen en kinderen eer aantemoedigen, dan te verbieden. De godsdiensthaat der Muzelmannen tegen de Christenen schijnt met nieuwe kracht te ontbranden, en hetgeen men deswegens verneemt, geeft voedsel aan het vermoeden, dat de aangrenzende Christen-mogendheden zich genoopt zullen vinden, om krachtdadige middelen aantewenden, ten einde daar paal en perk aantestellen.

BERLIJN, 20 Februarij.

[*Uit bijzondere berigten.*] De aanslag op het leven van den Keizer van Oostenrijk heeft hier ter stede een diepen indruk gemaakt, en men is hoogst dankbaar, dat dezelve is mislukt.

Het handelsverdrag van Pruissen met Oostenrijk is geteekend, nadat men het over eenige ondergeschikte punten, ten aanzien van welke nog verschil bestond, eens was geworden. Pruissen verbindt zich voor zich zelf en zijne bondgenooten in het Tol-verbond: Oostenrijk verbindt zich voor de oostenrijksche monarchie en zijne italiaansche bondgenooten. Op deze wijze is aan de Staten der Coalitie de weg gemakkelijk gemaakt, ja bijna geen andere weg opengelaten, om zich weder aan Pruissen te sluiten, ten einde in het voormalige Tolverbond te blijven. Op aanhouden van Pruissen is het handelsverdrag voor twaalf jaren gesloten. Ten aanzien van het tot stand brengen van een algemeen Duitsch Tolverbond, is niets beslist, en alleen bepaald, dat, na verloop van zes jaren, deswegens onderhandelingen zullen kunnen geopend worden. Verder is overeengekomen, dat, zoo de Staten van het Tolverbond inmiddels eene vermindering van het tarief van regten noodig mogten vinden, de tusschen-tolregten, tusschen het Tolverbond en Oostenrijk, in evenredigheid zullen worden verhoogd, indien Oostenrijk zulks tot bescherming zijner binnenlandsche nijverheid noodig mogt oordeelen.

FRANKFORT, 19 Februarij.

De tijding van den aanslag op het leven van den Keizer van Oostenrijk, zoo kort na het uitbreken van het jongste oproer van Milaan, heeft hier geen geringen indruk gemaakt. Men houdt zich overtuigd, dat het een in zeker verband staat met het ander, en dat de vertoogen der oostelijke mogendheden bij de britsche Regering, strekkende om de begunstigers en aanstokers van onrust en opstand op het vaste land niet langer eene veilige schuilplaats te verleenen, daardoor krachtdadig zullen worden ondersteund. De oostenrijksche Bonds-president heeft een aantal bezoeken ontvangen. Het lijdt geen twijfel, of hij zal ambtshalve de Bonds-vergadering van het gebeurde onderrigten.

In de laatste zitting van de Bonds-vergadering is wel van de vermeerdering van het leger gesproken, maar deswegens nog geen besluit genomen, vermits de daarbij betrokken Regeringen eerst nog, ten aanzien van het voorstel der militaire commissie, moesten worden geraadpleegd.

VAN DEN RIJN, 21 Februarij.

Uit Weenen wordt gemeld, dat de persoon van *Lemenyi*, welke zich aan den aanslag op het leven des Keizers heeft schuldig gemaakt, slechts 21 jaren oud is. — Het schijnt, dat graaf *Odonnell*, die den Keizer verzelde, den toeleg bemerkende, in tijds den sabel heeft getrokken: — daarmede den moordenaar heeft afgeweerd, en op deze wijze den aanslag heeft doen mislukken. Zoo gemeld wordt, is de moordenaar zelf daar door min of meer gewond.

Uit Italie wordt gemeld, dat de bevelhebber van Lombardije, graaf *Giulay*, heeft bevolen, dat de lessen aan de universiteit van Pavia vooreerst zullen gesloten worden, en dat de studenten, welke aldaar niet te huis behooren, dadelijk naar hunne woonplaatsen zullen terug keeren.

PARIJS, 19 Februarij.

In den *Moniteur* is heden medegedeeld, dat de Rijksarchieven, mitsgaders de archieven, betreffende de Schoone Kunsten, zijn overgebragt van het ministerie van Binnenlandsche Zaken naar dat van Staat. Waarschijnlijk zullen voortaan al de schouwburgen mede onder het onmiddelijke toezigt worden gesteld van den aan het hoofd van het laatstgenoemde departement geplaatsten bewindsman. Naar men verzekert, was dit reeds sedert eenigen tijd het geval met de voornaamste van wege den Staat bezoldigde schouwburgen.

— Het door den aartsbisschop van Parijs, den heer *Sibour*, tegen het dagblad *l'Univers* uitgevaardigde mandament is, uit den aard der zaak, een voornaam onderwerp der gesprekken in de hoogere staatkundige en geestelijke kringen. De genoemde prelaat zegt onder anderen daarin „dat sedert den 3den October 1850 de redacteuren van *l'Univers* zich, niettegenstaande de herhaalde waarschuwingen van de door hen erkende geestelijke magt, zonder daartoe bevoegd te zijn, hebben gemoeid met vraagstukken van godsdienstigen aard en die hebben behandeld met eene heftigheid van uitdrukking, welke grootelijks afkeuring verdient; — dat de redacteuren van het genoemde dagblad vooral door de scherpe beoordeeling der instructien, welke door de bevoegde clericale overheid aan de kleine seminarien zijn gegeven, de Kerk hebben benadeeld en ernstigen aanstoot hebben gegeven aan vele prelaten en geestelijke bedienaren, en dat onder anderen de heer *Louis Veuillot*, in stede van zich bezig te houden met de zuiver godsdienstige vraagstukken, gewoonlijk den strijd heeft gevoerd tegen *personen*, en zich niet heeft ontzien, om die op eene ongeoorloofde wijze te beleedigen, te belasteren en belagchelijk te maken."

— De Regering heeft eene door haar bepaaldelijk benoemde commissie gelast om den invloed te onderzoeken, welke door de spoorwegen op de gewone wegen wordt uitgeoefend. Het heeft namelijk de aandacht der bewindslieden opgewekt, dat vele groote wegen, onder anderen die van Parijs naar Rijssel, en van Parijs naar Rouaan, thans nagenoeg even groote sommen aan onderhoud vereischen als vroeger, vóór den aanleg der ijzerbanen. De bewindslieden vermeenen welligt niet ten onregte, dat het wel der moeite waardig is, om, naar aanleiding van statestieke opgaven, te weten, waaraan men zich te dien aanzien te houden hebbe. De heer *Carlier* is een der leden van de laatstelijk benoemde commissie van onderzoek.

PARIJS, 20 Februarij.

Dezer dagen zijn weder verscheidene leden van het hier gevestigde corps-diplomatique bij den Keizer ten gehoore toegelaten. Onder die diplomaten bevonden zich de gezant baron *v. Waechter*, die aan den Keizer een brief van den Koning van Wurtemberg heeft overhandigd, waarin deze laatste Souverein antwoordt op de hem gedane mededeeling van het huwelijk des Keizers. — Verder is door den Keizer ontvangen de oostenrijksche gezant, de heer *v. Hubner*, die officiëel kennis heeft gegeven van het overlijden van den aarts-hertog *Rainier*, ter zake waarvan het Hof alhier gedurende 9 dagen den rouw zal aannemen. — Nog is gisteren bij den Keizer toegelaten de pausselijke Nuntius *Garribaldi*, die aan hoogstdenzelven een brief heeft overhandigd van den Paus. Wat in dien brief is behandeld, wordt door het officiele dagblad niet medegedeeld.

In den *Moniteur* is een berigt opgenomen, 't welk aanleiding geeft tot zeer uiteenloopende gissingen. In dat dagblad leest men namelijk, dat al de zich hier te Parijs bevindende admiralen en kapiteinen-ter-zee uitgenoodigd zijn geworden, om zich zondag ochtend te laten vinden aan het ministerie van Marine, tot het ontvangen eener mededeeling. Tot dusver is het niet bekend, wat aan de genoemde vlootvoogden van wege de bewindslieden is bekend gemaakt.

Inmiddels heeft de Regering ook de soldij der onderofficieren bij de marine-troepen met 10 centimes voor elken dag verhoogd.

— De generaal *Gemeau* is uit Rome alhier ter stede aangekomen.

— De aandacht is en blijft steeds in hooge mate gevestigd op de onderhandelingen, welke thans over een aantal belangrijke staatkundige aangelegenheden in Konstantinopel worden gevoerd. Men verzekert heden, dat de heer *Brenier*, die, naar luid van vroegere opgaven, was bestemd om den heer *de Lavalette* aan het hoofd van de fransche ambassade te vervangen, niet naar de genoemde hoofdstad zal vertrekken. Of de heer *de Lavalette* in zijne diplomatieke betrekking zal verblijven, dan wel of de heer *Brenier* door eenen anderen staatsman zal worden vervangen, wordt niet gemeld. — In het *Journal des Débats* wordt medegedeeld, naar luid van uit Petersburg ontvangene berigten, dat de admiraal, Vorst *Menzikoff*, die aan het hoofd is geplaatst van het russische departement van Marine, naar Konstantinopel is vertrokken, belast met eene zending, ten aanzien waarvan geene bijzonderheden bekend waren. De genoemde russische bewindsman werd vergezeld door den heer *Demetri v. Nesselrode*, den zoon van den graaf *v. Nesselrode*, kanselier van het Keizerrijk.

— Heden avond zullen de leden van het Wetgevende Ligchaam, met hunne echtgenooten en dochters, bij H. M. de Keizerin worden toegelaten. Men gelooft niet, dat de receptie iets van buitengewoon belang zal opleveren. De gala-kleeding is voorgeschreven, als eene voorwaarde tot toelating, waarop ditmaal geene uitzondering mag worden gemaakt.

— De warme Bonapartisten beklagen zich nogal over de benoeming van den graaf *de Pastoret* tot Groot-Officier van het Legioen-van-Eer. Zij vermeenen dat de tegenwoordige Regering eer verpligt was om benoemingen te ratificeren, die door Keizer *Napoleon* gedurende diens laatsten veldtogt zijn gedaan, dan om besluiten van Koning *Karel X* te bekrachtigen. Algemeen komt men inmiddels hierin overeen, dat de bewindslieden veel hebben gewonnen door de aansluiting van den heer *de Pastoret*, den gewezen zaakgelastigde van den graaf *de Chambord* en diens meest vertrouwden raadsman, en dat deze gebeurtenis voor Keizer *Napoleon III* geenszins als eene onverschillige zaak moet worden geacht.

— Volgens *la Presse*, is de maarschalk *Narvaez* den 16den dezer van Bayonne naar Bordeaux vertrokken. Of de maarschalk gevolg denkt te geven aan de door de spaansche Regering aan hem opgedragene last, blijkt niet. Sommige spaansche provinciale dagbladen verzekeren, dat de spaansche bewindslieden voornemens zijn om overtegaan tot het nemen van eenige maatregelen van voorzorg tot bescherming der grenzen: — dat het leger zal worden versterkt en eenige vestingen in staat van verdediging zullen worden gebragt.

BRUSSEL, 21 Februarij.

Z. M. de Koning is van het kasteel van Ardennes in deze hoofdstad teruggekomen. — Onder de redenen, welke Z. M. terugkomst hebben te weeg gebragt, wordt in de eerste plaats genoemd de aanstelling van den districts-commissaris in de provincie van Antwerpen, aan welke de ministers, ten minste een deel derzelve, veel gewigt hechten, in het belang van den gewezen minister *Rogier*, welke nog als Gedeputeerde uit die provincie zitting heeft, — en in de tweede plaats de aanstaande komst van den nieuwen franschen ambassadeur, den heer *His de Butenval*. De gewezen fransche ambassadeur, de hertog *de Bassano*, wordt binnen weinige dagen gewacht om afscheid te komen nemen, en zijn opvolger zoude reeds zijn aangekomen, ware het niet, dat hij, bij het overtrekken der Alpen, een val had gedaan, ten gevolge van welken hij zijn verblijf in Parijs eenige dagen heeft moeten verlengen. Sedert jaren heeft men in deze residentie niet zoo veel Franschen, van allerlei rang en stand, waargenomen, als tegenwoordig. De meeste hunner hebben echter niets met het fransche gezantschap uitstaande.

Onder de candidaten voor het belgische gezantschap aan het Hof Rusland wordt thans ook genoemd den heer *de Tornaco*, die langen tijd na 1830 de wettige Regering tegen het revolutionair Bewind standvastig heeft blijven verdedigen.

— De Gedeputeerden vorderen langzaam met de begrooting voor de openbare werken. De minister heeft verklaard, dat hij, om aan alle aanvragen van werken, waarvan de aanleg zoo nuttig als regtvaardig wordt voorgesteld, te kunnen voldoen, ten minste 30 à 40 millioenen zoude behoeven. — De voorgestelde aanleg van een spoorweg in de rigting van Lier naar Turnhout vindt in Antwerpen en in Kempenland nog al tegenspraak. Men zoude aan die zijde liever een kanaal hebben. Daarentegen hebben de mededingende maatschappijen zich vereenigd voor den gemeenschappelijken aanleg van een spoorweg van Turnhout in de rigting van Leuven, en naar het midden van het land, en hebben zij te dien aanzien der Regering nieuwe voordragten aangeboden.

Eerlang zullen de aanvragen ter vermeerdering van de kosten van het leger, en het voorstel ter verlenging van den verpligten diensttijd der militiens tot tien jaren, in de Kamer ter sprake komen. Men twijfelt niet, of zelfs de leden, die nog voor korten tijd zeer voor vermindering gestemd waren, zullen nu de kosten, welke eene vermeerdering van de middelen van verdediging vordert, niet afwijzen, ofschoon dan ook de algemeene begrooting van uitgaven daardoor met eene verhooging van vijf millioenen zal worden belast.

's GRAVENHAGE, 21 Februarij.

Bij kon. besluit van 19 Febr., is aan den heer *W. G. M. van der Mee* eervol ontslag verleend als ontvanger der dir. bel. te Schiedam.

— Bij besluiten van 3 Febr., heeft Z. M. den majoor *W. E. Ketjen*, adj. in het prov. comm. van Overijssel, ter zake van langdurige dienst, op pensioen gesteld (*f* 1300), — en benoemd tot majoor en adj. in dat commandement den ritmeester *J. A. F. Geisweit v. d. Netten*, van het 3de reg. drag.

— Het aan de Tweede-Kamer op nieuw aangebodene ontwerp van wet tot regeling van het Armbestuur is, wat de algemeene strekking betreft, gelijk aan het vorige, doch behelst, ten aanzien van sommige bijzondere bepalingen, min of meer belangrijke wijzigingen.

Bij hetzelve is gevoegd eene zeer uitvoerige memorie van toelichting, onderteekend door den minister van Binnenlandsche Zaken, waarin de bedenkingen, welke tegen het vorige ontwerp in de Afdeelingen der Kamer gemaakt waren, worden bestreden, en de gronden der voordragt nader toegelicht en verdedigd. De minister verklaart daarin o. a., dat de onderstelling van de bestrijders van het vorige ontwerp, welke meenden dat het ontwerp ten doel heeft eene nieuwe orde van zaken te scheppen, en vooral de kerkelijke instellingen van weldadigheid aan tot nu toe ongekende banden te leggen, eene dwaling is, waarbij men de grondslagen van onze tegenwoordige armenzorg voorbij ziet. „De wetgever (dus wordt ten dezen in de memorie van toelichting opgemerkt, aangaande de vroegere verordeningen, afkomstig uit het tijdperk, waarin de algeheele scheiding van Kerk en Staat nog niet bestond) ontleende het regt, om voorschriften aan de diakonien te geven, geenszins uit die bijzondere betrekking tusschen de Hervormde Kerk en den Staat, welke op het laatst der vorige eeuw grondwettig werd gescheiden. Hij had onder de oude Republiek, evenzeer regels ten aanzien van de armbesturen der andere kerkelijke gezindten uitgevaardigd, en bleef ook, na de *scheiding*, ondanks al het gewigt hieraan door hem gehecht, de deelne-

ming der kerkgenootschappen aan de armenzorg als eene zaak van publiek belang regelen. Het Staatsgezag handelde, in het belang der armen en eener goede politie, uit een beginsel van oppertoezigt over het beheer der armen-goederen: niet om die goederen van hunne bestemming aftetrekken, maar integendeel om het met die bestemming overeenkomstig gebruik te verzekeren. Het was tevens te doen om regels voor de betrekking, ten aanzien van armlastigheid, zoowel tusschen de onderscheidene kerkelijke besturen, als tusschen deze en de burgerlijke besturen: regels, die niet wel anders dan van het burgerlijk gezag konden voortkomen. — De kerkelijke armbesturen hadden niet opgehouden onder voorschriften van den politieken wetgever te staan, toen bij de Grondwetten van 1814 en 1815 werd bepaald: „als eene zaak van hoog belang, wordt ook het armbestuur en de opvoeding der arme kinderen aan de aanhoudende zorg der Regering aanbevolen": het armbestuur, door wie ook uitgeoefend, in zijn ganschen omvang. — Het ontwerp sluit zich aan hetgeen bestaat; het strekt om de thans verbindende verordeningen tot eenheid te brengen, met aanvulling van hetgeen wordt vereischt, om de geregelde werking daarvan te verzekeren; het waarborgt de vrijheid binnen vaste perken, en neemt onderscheidene bezwaren weg, die thans de diaconien drukken."

De meening, dat, in de bij het vorige ontwerp behoorende memorie van toelichting, het ontwerp genoemd zou zijn „*eene wet van overgang*", wordt door de Regering ontkend. De memorie zeide slechts, dat het ontwerp voor hen, die iets geheel nieuws verlangen, de waarde eener wet van overgang kan hebben.

De bedenking, dat het ontwerp uitoefening van een *jus in sacra* zou medebrengen, acht de Regering evenzeer ongegrond. „Het *jus in sacra* sluit geenszins het staatsgezag uit, waar de werking van het kerkelijk bestuur met eene politieke aangelegenheid in aanraking komt. — Zoo min als absolutisme van de Staatsregering, is in onze dagen absolute onafhankelijkheid eener vereeniging *in* den Staat bestaanbaar. Zoodra het vaststaat, dat de publieke magt zich de behandeling van de armen en van het patrimonium pauperum moet aantrekken, kunnen kerkelijke, gelijk andere bijzondere armbesturen, niet buiten het bereik van dat gezag blijven. De zorg voor de armen in het algemeen, zonder onderscheid van gezindte, en onverschillig, of zij door een kerkelijk armbestuur aan zich zelven overgelaten worden, dan in bescherming genomen, is grondwettig pligt van de Regering en van den wetgever. Het kan niet aan de diaconien staan, hare armen daaraan willekeurig te onttrekken. — Het *jus in sacra* betreft zuiver, uitsluitend kerkelijke, of godsdienstige onderwerpen. De voorgestelde wet behandelt den werkkring der diaconien als een gemengd gebied, waar publieke en kerkelijke zorg zich ontmoeten."

De vrees, alsof het ontwerp de bereidwilligheid tot geven zou uitdooven, komt der Regering ongegrond voor. „Indien tusschenkomst van den wetgever of van de Regering de werkzame liefdadigheid van Neerlands ingezetenen stuitte, zou die deugd reeds lang hebben opgehouden tot de karaktertrekken van ons volk te behooren. Zij bleef in wezen, ofschoon de kerkelijke armbesturen steeds aan de politieke wet onderworpen waren. Wanneer het blijkt, dat de wet het waar belang der armen doet behartigen; dat zij licht over de besteding der milde giften doet opgaan; dat zij, voor oorlog tusschen de armbesturen, orde en harmonie in de plaats brengt, zal de liefdadigheid van het publiek hierin vermoedelijk geene reden vinden om zich te onthouden."

Bij de toelichting der artikelen van het ontwerp, wordt het in de memorie van toelichting o. a. verklaard:

Art. 1 en 2. „Individuele weldadigheid of die van den particulier, die over zijn eigen vermogen beschikt, begrijpt de wet niet onder het *armbestuur*. Dit begint met eene instelling van middelen, tot blijvende armenverzorging afgezonderd, en volgens zekere regelen beheerd. Middelen of vereenigingen, tot bereiking van een voorbijgaand doel van onderstand bijeengebragt of gevormd, worden niet onder instellingen geteld. — Onder *arm* meent het gouvernement hem te mogen verstaan, die in zijn noodzakelijk levensonderhoud niet uit eigene middelen kan voorzien. — Instellingen, die het *voorkomen* van armoede ten doel hebben, zoo als spaarbanken, spaarkassen, enz. niet op ééne lijn met die, welke onderstand verleenen, te plaatsen, zijn door het zoo even omschreven begrip uitgesloten".

Art. 98: „Onder *godshuizen* begrijpt de wet alle wees-, oude-mannen en vrouwen-, bestedings-, proveniers- en armhuizen, hofjes, gestichten tot verzorging van arme gebrekkigen, zieken, krankzinnigen, en in het algemeen alle inrigtingen, waarin behoeftigen *uit weldadigheid* worden gehuisvest, om het even of zij daarin verder of gedeeltelijke, dan geene verzorging *om niet* erlangen. De bewoordingen van dit art. omvatten die allen. Zoo er onder de hofjes en proveniershuizen zijn, die het zoo even omschreven kenmerk missen, en volgens het bij art. 1 opgemerkte, niet kunnen gezegd worden tot het *armbestuur* te behooren, dan zal daarop gelet worden bij de beslissing, krachtens art. 93, of zij al dan niet behooren tot de instellingen van weldadigheid, die onder het bereik dezer wet vallen."

HAARLEM, 22 Februarij.

In de buitengewone Vergadering van de Staten van Noord-Holland van heden zijn 55 leden tegenwoordig geweest.

De geloofsbrieven van het laatstelijk benoemde lid der Vergadering, den heer Jr. *M. Salvador*, zijn, na het onderzoek door eene daartoe benoemde commissie, voldoende bevonden. Genoemde heer heeft daarop, na het afleggen van de bij de wet vereischte eeden (beloften) zitting genomen.

Overgaande tot de benoeming van een lid van Ged. Staten, in stede van wijlen den heer *B. C. de Lange van Wijngaerden*, zijn bij de eerste stemming, uitgebragt 31 stemmen op den heer *Messchert v. Vollenhoven*; 18 op den heer *v. Reenen*; 4 op den heer *Koenen*, eene op den heer *v. B. Vollenhoven* en eene op den heer *Hoeufft van Velzen*. — De heer *Messchert van Vollenhoven* is alzoo als zoodanig benoemd en heeft ook de hem opgedragene waardigheid aanvaard.

Vervolgens is de beraadslaging geopend over het reglement van bestuur over de polder-districten in Geestmer-ambacht, waaromtrent Ged. Staten een nader ontwerp hadden ingediend. Met 46 tegen 9 stemmen is besloten, dit onderwerp dadelijk in overweging te nemen. Door den heer *de Vries* zijn ten aanzien van het ontwerp eenige wijzigingen voorgedragen, en door den heer *S. Matthiesen* amendementen, betreffende de aanstelling van een, of twee penningmeesters, hun tractement en bureau-kosten. Daartegen zijn bedenkingen ingebragt. De wijzigingen, door den heer *de Vries* voorgesteld, zijn goedgekeurd. De door den heer *S. Matthiesen* voorgestelde amendementen zijn, met eene groote meerderheid, afgewezen, en het ontwerp is, met 42 tegen 12 stemmen, aangenomen.

De voorzitter heeft berigt, dat door de vermeerdering van eenige mannelijke lijders in het krankzinnigen-gesticht van *Meerenberg*, eenige uitbreiding wordt gevorderd van de gebouwen van dat gedeelte van het gesticht, 't welk voor deze lijders bestemd is, en heeft voorgesteld, om te dien einde te beschikken over een bedrag van *f* 9120-30, te vinden op den post van onvoorziene uitgaven op de begrooting van 1853. Met 50 tegen 5 stemmen is daartoe besloten. Een tweede voorstel, bij 't welk een bedrag van *f* 2300 werd aangevraagd voor de uitbreiding der smederij den aanbouw eener woning voor den machinist, en de inrigting van een kelder voor de berging van kalk, bestemd ter zuivering van het gaz, is met 40 tegen 14 stemmen, aangenomen, en daarop is deze buitengewone Vergadering in naam des Konings gesloten.

De *Amst. Cour.* meldt, dat de heer *W. H. Suringar* door Z. M. den Koning benoemd is tot commandeur der orde van de Eikenkroon.

— Door de Ned. Handelm. zijn bevracht de volgende schepen: voor Amsterdam: *Neptunus*, *Staatsraad Baud*, *Dolfijn*, *Nehalennia*, *Herman de Rutter*, *Jacqueline en Elise*, *Anna Paulowna*, *Graaf van Nassau*, *Walvisch*, *van Galen*, *Doggersbank*; — voor Rotterdam: *Kinderdijk*, *Drie Gebroeders*, *Pictura*, *Prinses Marianne*, *B. H. van Saksen Weimar*.

— Het oorlogs-stoomschip *Soembing* is te Amsterdam in dienst gesteld, onder bevel van den luit. ter zee 1ste kl. *A. A. de Vries*. — Dit vaartuig zal naar het Nieuwediep stevenen en vervolgens naar O. Indie vertrekken.

— Men zal zich herinneren, dat vroeger meermalen sprake is geweest van het afbreken der zoogenaamde Gevangenpoort te 's Gravenhage, met het tweeledig doel, om een gebouw, dat op velen, om enkele daaraan verbonden herinneringen, een onaangenamen indruk maakt, te doen verdwijnen, en tevens de stad door verbouwing en verbreeding op dat punt te verfraaijen. Of dit doel door het afbreken bereikt zou worden, scheen twijfelachtig. De slooping der poort zou bezwaarlijk de herinneringen, die zij opwekt, hebben doen verdwijnen, en zoo lang de woningen, welke zich, langs den Vijver, van het Buitenhof tot de Plaats uitstrekken, moeten blijven, zou het wegbreken der Gevangenpoort geene noemenswaardige verfraaijing hebben opgeleverd: bovendien werd op het behouden van dit oude gebouw, dat omstreeks zes eeuwen geleden, te gelijk met het luisterrijke Paleis van den Roomschen Koning, graaf *Willem II*, werd gesticht, en daarvan een deel uitmaakt, door menig oudheid-minnaar prijs gesteld. Ook waren er, die, uit het oogpunt van kunst, de poort gaarne, bepaaldelijk in haren oorspronkelijken vorm, bewaard zagen. — Naar wij vernemen is de zaak dezer dagen andermaal bij het gouvernement in behandeling genomen, en, op voorstel van den minister van Binnenlandsche Zaken, door den Koning beslist, dat de Gevangenpoort behouden zal blijven, en, even als in der tijd met het slot te Muiden het geval is geweest, voortaan, door het departement van Binnenlandsche Zaken, als *historisch gedenkteeken* beheerd en onderhouden zal worden. (*D. v. 's G.*)

— In de dezer dagen te Parijs gehoudene vergadering der maatschappij voor den onderzeeschen telegraaf tusschen Frankrijk en Engeland, is gebleken, dat de uitgaven gedurende het laatste halfjaar beloopen hebben 1923 p. st.; de ontvangsten daarentegen 4632 p. st. Er is mitsdien eene uitdeeling aan de actiehouders bepaald, gelijkstaande met 6½ pc. in 't jaar.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 22 Februarij. Den 21sten dezer in Texel niets gepasseerd. Wind n. - n. n. w.

Den 21sten dezer in Helvoet binnengekomen: de stoomb. *Gironde*, Bordeaux; *Earl of Auckland* en *Feijenoord*, beiden van Londen; en uitgezeild: *Jacobus*, van der Kolff, Londen, is op de reede teruggekomen; *Sibyl*, le Boutellier, Jersey; de stoomboot *Balmoral*, Leith. Wind n. o. stil.

Den 21sten dezer in Brielle binnengekomen: de stoomb. *Camerton*, Hull; de Maas met weinig drijfis.

Den 2den dezer te Newjork binnengekomen: *Jan van Brakell*, Delclisur, Rotterdam.

Den 11den dezer te Livorno binnengekomen: *Elisabeth van Leyden*, Smit, Amsterdam, l. v. Ostende; *Antje*, Plukker, Liverpool.

Den 1sten dezer te Gibraltar binnengekomen: *Boreas*, van Gelderen Jr.; 6 dito *Panama*, de Goede; 7 dito *Koophandel en Zeevaart*, den Breems, *Dankbaarheid*, van Gend, alle 4 van Vlaardingen, eerstgenoemde is naar Malta uitgeklaard; 31 Jan. uitgeklaard: *Cornelia*, Leeuw, Triest naar Amsterdam.

Den 31sten Jan. te St. Ubes binnengekomen: *Rijswijk*, Bijl, Rotterdam, l. v. Texel; 2 Febr. *Harmonie*, de Groot, Dordrecht; *Delphin*, Witt, Londonderry.

Den 4den dezer te Seville binnengekomen: *Margaretha*, Goudschaal; 7 dito *Agneta Juliana*, de Haan, beiden van Londen; 8 dito *Wiegerdina*, Stuit, Sunderland; en uitgezeild: 9 dito *Aurora*, Keppel, Londen.

Den 17den dezer op de hoogte van Dungeness: *Zeeemanshoop*, Duinker, Batavia naar Amsterdam, met een loods aan boord.

Den 14den dezer van Belfast uitgezeild: *Merwestroom*, Vernes; 15 dito *Hendrika*, Huisman, *Pollux*, de Jonge, *Margaretha Gesina*, Munneke; 17 dito *Margaretha*, Zoeterkerk, alle 5 naar Bayonne.

DOUVRES, 17 Februarij. Het schip *Lucas Wigcher*, kapt. Pik, van Newcastle naar Valencia, is alhier met verlies van booten, boegspriet en met meer andere schade binnengeloopen.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

22 *Februarij* 1853. — 4½ *ure.*

		van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½ pct.	65 5/8	7/8	65 13/16
„ „	3 „	78	1/8	—
„ „	4 „	96 5/8	13/16	96 3/4
Amortisatie-Syndicaat . .	3½ „	95 3/4	7/8	95 3/4
Handelmaatschappij . .	4½ „	120 3/4	121	—
Oost-Indische Leening. .	4 „	96 3/8	7/16	—
Aand. Holl. Spoorweg.		—	—	—
Leen. „ „ .	4½ pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½ „	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3 „	—	—	—
„ . . .	4½ „	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°. . . .	5 „	109	—	—
„ „ 1828/1829.	5 „	107 3/8	—	—
Certificat. „ 1831/1833.	5 „	—	—	—
„ „ 1840	4 „	93	—	—
„ bij Stieglitz. . .	4 „	92	1/4	92 1/8
„ „ „ N. .	4 „	—	—	—
Inschr. in Assignatiën . .	6 „	—	—	—
Certific. van „ . .	6 „	—	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .	*f*	—	—	—
Obligatiën	4 pct.	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	1 „	23 3/4	7/8	23 3/4
„	3 „	48 1/8	1/4	48 1/8
„ Binnenl. . .	3 „	43	1/4	43
Amortisable		—	—	—
Bew. Coupon		5 1/8	3/8	5 1/8
OOSTENR., Oblig. bij Goll. . .	5 pct.	87 3/8	—	—
„ „ „ . .	4 „	—	—	—
„ Metalliek . .	5 „	81 7/8	82 5/16	—
„ „ N. . .	5 „	93 7/16	1/4	—
„ „ . .	2½ „	42 1/8	3/4	—
BELGIE, ...	2½ „	—	—	—
Rothschild, ...	2½ „	52 13/16	7/8	—
„	4½ „	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5 „	100 1/8	—	—
„ „ £ 200	5 „	—	—	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	5 „	40 15/16	41	40 15/16
„	4 „	38 3/4	13/16	—
Binnenlandsche à 1 conto	5 „	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	5½ „	—	—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	3¼ „	38 3/4	39	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2¼ „	21	1/2	—
MEXICO, Oblig. 1851	3 „	21 7/16	1/2	21 7/16
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.		4 3/16	—	—

Ned. Maatschappij van Weldadigheid 4 pc. 89 1/8. Oostenrijk Metall. L^a. B. 5 pc. 93 1/16 à 3/16. Napels cert. bij *Lamaison & Bouwer* 5 pc. 98 1/4. Griekenland obl. geldl. 1825 5 pc. 5 9/16 £ 100. Columbia Equador 4 5/16 à 3/8. Venezuela obl. uitgest. 15 1/4 à 9/16. Grenada obl. uitgest. 11 1/4 à 1/2. Onbep. Mexico 23 5/16. — Beleening 2½. Prolongatie 2½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit *Tot Nut des Obligatie-Handels.*
BOON HARTSINCK, Pres.

In binnenl. fondsen was de handel tot verhoogde prijzen, tamelijk levendig. De belgische waren gezocht; de spaansche iets minder vast, de portugesche aangeboden; de russische onveranderd; de oostenrijksche iets vaster; en de overige prijshoudend.

WEENEN, 21 Februarij. De 5 pc. metall. 94 1/4.

LONDEN, 21 Februarij. De 3 pc. gecons. resc. 99 3/4. Mexico 24. Spanje 3 pc. 48½; 1 pc. 23 7/8.

PARIJS, 21 Febr. De 3 pc. renten 80 fr. 65; 4½ pc. 105 fr. 90. Spanje 1 pc. 22 3/4; 3 pc. binn. 43.

ANTWERPEN, 21 Febr. Belgie 2½ pc. 55 3/4. Spanje 1 pc. 23 1/8.

MARKTBERIGTEN.

ROTTERDAM, 21 Februarij. Door de stremming van vele binnenwateren en het ontbreken van genoegzame aanvoeren bepaalde de vraag voor granen zich heden hoofdzakelijk tot de vervulling van dadelijke behoeften. Er is verkocht van *tarwe*: 162 p. n. Hoogl. Kleefs. *f* 310; 161 p. n. Bovenl. Ris *f* 285. *Rogge*: 145 p. Taganrog *f* 182; 147 p. Pomm. *f* 190; 142 p. Arch. *f* 185; 145 p. Libau *f* 222. *Boekweit*, op 140 p.: jar. Groot-Brab. *f* 205; n. Rijn *f* 196; dito grove Frans. *f* 180, *f* 183.

219de STAATS-LOTERIJ.

Trekking der vijfde Klasse.

2de Lijst. Geene.

B E R I G T E N

ontrent de Maatschappij van Weldadigheid, inzonderheid wegens den Staat van hare Koloniën.

Op den 3den December 1852 heeft plaats gehad de tweede bijeenkomst der Commissie van Toevoorzigt, waarin, na gehoord te hebben de verslagen der Commissiën, belast geweest met de inspectie der Koloniën en de opneming der rekening en verantwoording, door de Commissie van Weldadigheid over het dienstjaar 1851 gedaan, die rekening en Verantwoording is goedgekeurd en de leden der Commissie van Weldadigheid van hunne verantwoordelijkheid zijn ontlast.

In de voorschreven vergadering werd voorts goedgekeurd de herkiezing van den Heer Mr. J. G. VAN NES, tot lid der Commissie van Weldadigheid.

Met gevoel van erkentelijkheid maken wij hier melding van het blijk van belangstelling dat de Maatschappij in het afgeloopen kwartaal weder mogt te beurt vallen, tengevolge der weldadige beschikking van nu wijlen den Heer *C. W. Gebhard* te Amsterdam, door wien een legaat van *f* 500, aan de Maatschappij is vermaakt.

Moge het voorbeeld van onbekrompen liefdadigheid, waarop wij hier wijzen, navolging vinden bij velen, wier vermogen hen in staat stelt wel te doen aan hunne verarmde natuurgenooten.

BERIGTEN WEGENS DE KOLONIËN.

De bevolking der Bedelaars Koloniën is gedurende het laatste kwartaal van 1852 aanmerkelijk toegenomen, zijnde de sterkte van al de Koloniën te zamen met 290 personen vermeerderd. De sterfte was weder zeer matig en de gezondheid over het algemeen gewenscht.

Het getal dergenen die ontvlucht zijn, is mede niet groot, in aanmerking genomen, dat er zich ook van de Gewone Koloniën onder bevonden, die, zonder het verleenen van het door hen aangevraagd ontslag aftewachten, eigendunkelijk vertrokken zijn.

Al die veranderingen in het personeel worden gevonden in den navolgenden

STAAT van de sterkte der bevolking in de Kolonien der Maatschappij van Weldadigheid met de veranderingen daarin voorgevallen van den 1sten October 1852 tot den 1sten Januarij 1853.

Koloniën.	Sterkte op den 1 Oct. 1852.	Vermeerdering. Opgenom.	Overgeg.	Van desert. terug.	Geboren.	Vermindering. Ontslagen.	Overgegaan.	Gedesert.	Overleden.	Sterkte op den 1 Jan. 1853.
Gewone Koloniën.	2627	31	23	2	16	28	28	16	11	2616
Ommerschans	2304	478	9	12	11	50	327	6	17	2414
Veenhuiz. 1 Gesticht	1387	12	18	2	1	30	11	1	1	1377
——— 2 ———	1584	5	197		4	60	33	2	22	1673
——— 3 ———	1568	3	162	1	12	46	13	5	10	1674
Wateren	72		5			3	2			72
Ambtenaren en hunne Huisgezinnen	633	5	12		6	2	12		1	641
Totaal...	10175	534	426	17	50	219	426	30	62	10465

Namen der overledenen, voor zooveel betreft het personeel gevestigd op bijzondere contracten, of uit de contributiën van de leden der Maatschappij.

Maria Rozier, Wed. van *J. Franken* van Leyden.
Joh. Petrus van Midden, ... „ id.
Coenraad Schaeffer, ... „ Amsterdam.
Grietje Joekes, Wed. *S. D. van der Kooy*, „ Leeuwarden.
Grietje Harms, Wed. *J. S. Friso*, . „ Groningen.
Rijnoud Huisman, ... „ Amsterdam.
Christina Hensbergen, ... „ 's Gravenhage.
Hermanus Johannes van Midden, . „ Leyden.
Jacobus Seelenhorst, ... „ 's Gravenhage.
Geertruij Breedveld, Vrouw van *F. Farenkamp*, ... „ id.
Dirkje Hoekstra, Vrouw van *M. Haakmeester*, ... „ id.
Hendrikus van der Kley, ... „ Rotterdam.
Gerritdina Jacoba Rademaker, . . . „ Dordrecht.

Eene opneming, in de laatste week des vorigen jaars, heeft de volgende werkende en niet werkende Kolonisten doen kennen, de getallen dergenen die ter schole gaan daaronder begrepen. Ze waren:

2682 bij den landbouw,
2305 fabrijk-arbeiders en handwerkslieden,
838 huisbedienden en opzieners,

zamen 5825

Benevens 3999 werkeloozen

9824 hoofden, buiten de
641 ——— van de ambtenaars huisgezinnen.

Totaal 10465

Van die 3999 werkeloozen gaan er 1455 kinderen, beneden de 13 jaren, dagelijks, twee malen, ter school, de overige 2544 zijn jongere kinderen, moeders die voor hunne kinderen of huisgezinnen niet te missen zijn, grijsaards, zieken, zwakken of gebrekkelijken, welke buitenstaat zijn eenig werk te verrigten.

Behalve de 1455 dagscholieren zijn er echter nog 1559 van de werkende jongelieden, die, beurtelings om den anderen avond, nu de jongens, dan de meisjes, mede nog

school-onderwijs ontvangen, en 205 andere, die, aan het kindergesticht te *Veenhuizen*, de zondagschool bijwonen.

Dit overzigt toont aan, hoe betrekkelijk gering het getal voortbrengende arbeiders is, en voor hoevelen er moet worden gezorgd, die daartoe zelf buiten staat zijn.

Er is nogtans zeer veel verrigt in het vorige jaar, waartoe deze derde zachte winter mede bijdraagt.

Het rogge-zaaijen heeft, ofschoon wat laat, tot de gewone oppervlakte van 800 Bunders kunnen worden gebragt, waarvan ook het laatst gezaaide, door het zachte weder goed is opgekomen.

De voornaamste veldarbeid is thans het onderspitten en ploegen van meer dan 500 Bunders een jaar overgestaan hebbende brem, van gemiddeld een Ned. el lengte, die, uitgetrokken en in de voor gelegd, aldus wordt ondergespit of ondergeploegd, om daarop, zonder eenigen anderen mest, aardappelen te telen.

Nieuwe grond wordt er thans weinig of niet aangemaakt, doch wel sommige Bunders, reeds eenige jaren beteeld land, verbeterd, door het diep om te spitten, om de aardsoorten meer te vermengen.

Overigens houdt het dorschen van graan, de verzorging van het vee en de vermenging van den mest, met allerlei te bekomen plantaardige specie, vele handen bezig.

Het dorschen van het meerendeel der boekweit, die bij den oogst in bulten of schelften in het veld, waarop ze geteeld is, heeft moeten worden opgezet, om op het veen te worden afgedorscht, heeft, bij gemis van droog vriezend weder, nog geen plaats kunnen hebben.

Intusschen is de oogst, als gewoonlijk, bij afdorsching van een gedeelte, aldus geraamd.

							van 't Bunder.
Gewone Koloniën,	van	1	Bunder	12	Mud	=	12 Mud
Ommerschans,	„	3	„	46	„	=	15.33 „
Veenhuizen N°. 1,	„	18	„	152	„	=	8.45 „
——— „ 2,	„	23	„	230	„	=	10. „
——— „ 3,	„	37	„	376	„	=	10.17 „
en Wateren,	„	3	„	50	„	=	16.66 „
Totaal		85	Bunder	866	Mud	=	10 Mud.

Zijnde een gering verbouw, maar dan ook bijna geheel op gebrand veen verkregen, bij ongunstig weder, hetwelk eerst in Julij te droog en later te nat en te winderig was.

De aardappel-teelt, waarvan de uitkomst mede nog niet is opgegeven, heeft opgeleverd:

						van 't Bunder.
In de Gewone Koloniën,	van	213	B.	25765	Mud	= 121 M.
Te Ommerschans,	„	108	„	14818	„	= 137 „
„ Veenhuizen N°. 1,	„	70	„	6554	„	= 94 „
„ ——— „ 2,	„	65	„	7284	„	= 112 „
„ ——— „ 3,	„	65⁵	„	6565	„	= 100 „
„ Wateren,	„	10⁵	„	943	„	= 89 „
Totaal		532	B.	61929	Mud	116 M.

zonder zieke aardappelen mede te rekenen.

Deze opbrengst is weder 4600 Mud minder dan die welke in 1851 is verkregen. De groote hitte, in de maand Julij, is de voornaamste oorzaak geweest, dat het gewas niet grooter geworden is, daar er weinig ziekte aan den knol is waargenomen: maar de nattigheid van het najaar heeft toch ook veroorzaakt, dat er hier en daar nog al eenige verrot zijn. Daar de oogst in 1843 en 1844, de beide laatste jaren vóór het ontstaan der aardappel ziekte, over de 115,000 Mud heeft bedragen, dat 53,000 Mud meer is dan er nu is verkregen, kan men nagaan, welk groot verlies dit weer voor de Maatschappij oplevert.

Ofschoon de buitengewone droogte en hitte van den zomer ook den tuinbouw schadelijk was, vooral voor de wortelen, die daardoor de gewone zwaarte niet hebben verkregen, kan dezelve toch voor tamelijk wel gelukt gehouden worden.

De zuivel opbrengst heeft bedragen, in de Gewone Koloniën, naar de gewone raming van 60 pond boter van iedere koe, maar bij de Gestichten naar de werkelijke inlevering

	Koeijen	pond boter		van ieder
Gewone Koloniën, van	403	24180	=	60
Ommerschans, „	255	17909	=	70
Veenhuizen N°. 1, „	48	3490	=	73
——— „ 2, „	49	3427	=	70
——— „ 3, „	48	3635	=	76
Wateren, „	23	1272	=	55
zamen	826	53913	=	65

hetgeen over 1851 ruim 3 pond per koe meer heeft bedragen, hoeveel er dus aan de hoevenaars, die het ingeleverde boven den taks betaald krijgen minder uitgegeven wordt.

De inkomsten door aanfokkerij, vetmesterij en van de geschoren wol verkregen, zijn voldoende te noemen. Er zijn 690 kalveren en 153 lammeren gevallen, van welke eerste echter slechts eenige te *Wateren* worden aangehouden, alwaar het rundvee zelf wordt aangefokt; terwijl het in alle andere Koloniën wordt aangekocht voor het oude vee, hetwelk aan de gestichten wordt gemest en geslagt, dat met 150 stuks runderen heeft plaats gehad.

Er zijn ook 461 oude schapen geslagt en 91 varkens, welke laatste meerendeels te *Ommerschans* waren aangefokt en te *Wateren* vet gemest, dat te *Veenhuizen*, uithoofde der meerdere behoefte aan karnemelk, geen plaats kan hebben.

Voorts zijn er 2929 schapen geschoren, die 3269, of gemiddeld 1.12 pond wol, hebben opgebragt.

De sterfte heeft bestaan uit:

3 paarden,	van de 108 stuks.	
16 koeijen,	„ „ 945	„
1 os,	„ „ 75	„
17 kalveren,	„ ———	
100 schapen,	„ „ 270	„
en 7 lammeren,	„ ———	

of, door één, nog geen 2 percent van de kapitaalswaarde, dat al zeer matig is en zoo ook over de laatste 20 jaren van 1833 tot 1852 nog geen 3 percent heeft bedragen.

Hebben de Koloniën, alzoo, wat den landbouw betreft, verleden jaar wederom moeten deelen in de algemeene tegenheden, in vele opzigten zijn ze ook gezegend en voor rampspoed bewaard gebleven.

Met den fabrijk-arbeid is het, verleden jaar, zeer voorspoedig gegaan. De stoomkatoen spinnerij te *Veenhuizen* is voor ongelukken beveiligd gebleven, en heeft niet minder dan 134396 pond garen opgeleverd, in 48 werkweken, van ruim 75 men ieder, zijnde de gang der machine geweest ruim 25 slagen in de minuut, terwijl er tot die hoeveelheid garen, benevens 6562 pond gekaarde katoen, om uit de hand tot grof garen te worden versponnen, verwerkt is 156,000 pond boomwol.

Al de 404 getouwen der katoenweverij hebben het geheele jaar door gewerkt. Thans zijn ze nog met 46 stuks, gedeeltelijk te *Ommerschans* en *Veenhuizen* N°. 1, vermeerderd.

In de behoefte aan eigen kleeding, huisraad en gereedschappen heeft behoorlijk kunnen worden voorzien, ook voor de nieuw aangekomenen, ten getale, met de huisgezinnen, van circa 2000 zielen, aan welke eene uitrusting van ongeveer *ƒ* 15 wordt verstrekt, terwijl, wat de verstrekking van gereedschappen betreft, deze, zoo als gereedelijk te begrijpen is, voor bijna 6000 zoo fabrijk- als land-arbeiders en voor ruim 420 kleine en 45 groote hoeven aan de gestichten, behalve het instituut te *Wateren*, mede niet gering is.

Overigens is de koffijzakweverij, aan de bedelaars gestichten met gemiddeld 150 getouwen werkzaam geweest, en met kracht voortgezet.

Zoo is het jaar 1852, bij eene gewenschte gezondheid der bevolking, die, ofschoon aanzienlijk afgewisseld, echter van nagenoeg gelijke sterkte gebleven is, onder uitgebreid schoolonderwijs aan de jeugd, gezette godsdienstoefening voor allen, en veelvuldigen verschillenden arbeid, die niet ongezegend geweest is, afgeloopen, en mogen wij ons verheugen, dat onze vaderlandsche instelling ook gedurende dat tijdperk weder weldadig heeft gewerkt voor zoo vele duizenden die in de gewone maatschappij met armoede en gebrek te kampen hadden, of door losbandigheid en zedeloosheid in de diepste ellende verzonken waren, doch thans, door gepaste leiding, tot arbeidzaamheid en zedelijkheid worden verpligt en aangespoord.

31 *Januarij* 1853.

*** Getrouwd:
Jonkh^r. H. J. J. VAN RENSELAAR BOWIER
en
Jongvrouwe T. E. BYLEVELD.
'sHERTOGENBOSCH, 18 Februarij 1853.

*** ARNHEM, 17 Februarij 1853 verloste door des Heeren goedheid voorspoedig van eenen ZOON *J. M. W. VAN HOUTE*, geb. *TIELEMAN*.

*** Heden verloste ontijdig van TWEE JONGENS *GEERARDA BERENDINA GEILL — VAN ZADELHOFF.*
KRABBENDIJKE, 18 Februarij 1853.

*** Heden beviel van eene DOCHTER *W. C. P. DE JONGE VAN ELLEMEET*, geb. *DE JONGE*.
OOSTKAPELLE, den 18den Februarij 1853.

*** Heden beviel van een' ZOON *C. R. POLLIUS*, geliefde Echtgenoote van G. D. THIERENS,
MEDEMBLIK, Rijks Ontvanger.
18 Februarij 1853. Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van een' ZOON, Vrouwe *CHARLOTTE NICOLASINE DE MAN*, hartelijk geliefde Echtgenoot van den Luitenant ter Zee 1e Klasse.
BREDA, J. E. DE MAN.
19 Februarij 1853. Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *ANNA GERDINA VAN DER HORST*, geliefde Echtgenoot van A. P. J. VAN ROSSEM.
ROTTERDAM, 19 Februarij 1853.

*** Mijne hartelijk geliefde Echtgenoot *CHRISTINA KöHNE*, beviel heden morgen gelukkig van eene welgeschapene DOCHTER.
KLAAS VAN DE STADT CORNZ.
ZAANDAM, 19 Februarij 1853.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON *CORNELIA WILLEMINA CARDINAAL*, geliefde Echtgenoote van C. L. LODER J. M. ZN.
AMSTERDAM, 19 Februarij 1853.

*** Heden beviel door Gods goedheid van eene welgeschapene DOCHTER *M. OOSTEN*, geliefde Echtgenoot van A. KEUTER RZ.
ALKMAAR, 20 Februarij 1853.

*** Bevallen van eene DOCHTER *JACOBA ADRIANA CORNELIA VERWEY*, geliefde Echtgenoot van
HAARLEM, J. ROOKMAAKER H. RZ.
20 Februarij 1853. Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van een' *dooden* ZOON, Vrouwe *JEANNETTE MARIE BAAK VAN BARNEVELD.*
HAARLEM, 21 Februarij 1853.
Eenige kennisgeving.

*** Heden ontsliep Mejufvrouw YDA KOUWENHOVEN, Wed. *J. Boon*, in den ouderdom van 83 jaren en ruim drie maanden.

Slechts vier weken overleefde zij haren Zoon, den Wel Edel-Gestr. Heer *Nicolaas Boon*, gepensionneerd 1ste Luitenant der Infanterie.
DELFT, den 12den Februarij 1853.

*** Op den 16den Februarij 1853 overleed te OUDERKERK, a./d. *Amstel*, tot diepe smart en ten huize van haar eenig Kind en haren Behuwd-Zoon, de Wel-Edel geboren Vrouwe JOHANNA ELIZABETH ROEPEL, Wed. *Pringle*.

[NB. In de vorige aankondiging stond, uithoofde van zeer onduidelijk schrift *Koepel*, moet zijn *Roepel*.]

*** Den 17den Februarij 1853 overleed te DUISBURG in *Pruissen*, onze Broeder, de Heer HENDERIK VAN BATENBURG, in den ouderdom van veertig jaren
D. P. G. VAN BATENBURG,
Eenige kennisgeving. *Uit aller naam.*

*** Op den 17den Februarij 1853, is te UTRECHT, na eene korte ongesteldheid, ten gevolge van een plotseling en hevig toeval, in de hope des beteren levens overleden, Jonkvrouwe MARIA ELISABETH VAN STAPHORST, in den ouderdom van bijna 58 jaren.

*** Heden overleed in den ouderdom van ruim 73 jaren JOHANNA BUDDINGH, Wed. *Gosewinus de Voogt*, hartelijk betreurd door hare Kinderen, Behuwd- en Kinds-Kinderen, die hare nagedachtenis in dankbaar en zegenend aandenken houden. Eenige kennisgeving.
UTRECHT, 18 Febr. 1853.

*** Heden overleed, tot mijne innige droefheid, na eene langdurige ziekte, doch zeer onverwacht, mijn geliefde Echtgenoot WILLEM KAREL STUTTERHEIM, in leven Officiant aan het Hof van Z. M. den Koning, in den ouderdom van ruim 38 jaren, mij nalatende een Kind, nog te jong om het groot verlies te beseffen.
'sGRAVENHAGE, L. F. A. G. ROSENVELDT,
18 Februarij 1853. Wed. *W. K. Stutterheim.*
Algemeene en bijzondere kennisgeving.

*** Heden overleed tot mijne innige smart, mijn geliefde Echtgenoot, de Heer JAN JACOB CAREL VAN HASSELT, den ouderdom van ruim 41 jaren bereikt hebbende, mij nalatende vijf jonge Kinderen en de herinnering aan eene gelukkige Echtvereeniging van 13 jaren.
AMSTERDAM, E. H. ENSCHEDÉ,
18 Februarij 1853. Wed. *J. J. C. van Hasselt.*

*** Heden avond overleed, onze jongste Lieveling, WALRAND CORNELIS LODEWIJK, in den ouderdom van bijna tien maanden.
VELP, J. P. ENKLAAR.
den 19den Februarij 1853. J. E. C. ENKLAAR,
Eenige kennisgeving. CLARISSE.

*** Heden overleed na een smartelijk, doch geduldig lijden, tot onze bittere droefheid, onze eenig geliefde Broeder en Behuwdbroeder JOHAN MICHIEL BOON, in den ouderdom van ruim 48 jaren.
COENRD. HENDRK MEIJER JR.
H. J. MEIJER, BOON.
VELP, bij *Arnhem*, 19 Februarij 1853.

*** Heden overleed mijne geliefde Echtgenoot JOANNA JACOBA VAN DER BREGGEN, in den ouderdom van ruim 36 jaren. J. H. WIJNSTROOM,
LEYDEN, Apotheker.
19 Februarij 1853.

*** Te LEYDEN is op den 19den Februarij 1853 in den ouderdom van twee en vijftig jaren, na eene langdurige en smartelijke ziekte overleden, de Wel-Edele Zeer-Geleerde Heer HERMANUS FRANÇOIS VAN DOEVEREN, Medicinæ Doctor en Lid van de plaatselijke Commissie van Geneeskundig Toevoorzigt.

Op uitdrukkelijke begeerte van den overledene strekt deze algemeene als bijzondere kennisgeving.

*** Na een langdurig en smartelijk lijden, overleed heden zacht en kalm, onze dierbare Zuster en Tante, Mejufvrouw J. C. RAUCAMP, in den ouderdom van 48 jaren. *uit aller Naam*,
BLADEL, CH. L. HANEWINCKEL.
20 Februarij 1853. Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, in den ouderdom van zestien jaren, mijn geliefde Zoon PIETER CAREL, scheepsklerk bij Z. M. Marine. A. M. VAN DE LAAR.
'sGRAVENHAGE, den 20sten Februarij 1853.

*** Heden ontsliep in den ouderdom van 69 jaren, tot innige droefheid van ons en hare Betrekkingen, onze geliefde Zuster CORNELIA ROTTEVEEL, Weduwe *W. van der Tak.* S. J. ROTTEVEEL.
WASSENAAR, J. LEEDEGANG,
den 20sten Februarij 1853. Executeurs.

*** Heden overleed mijne dierbare Echtgenoot, MARGARETHA JOHANNA MOLL, in den ouderdom van ruim 23 jaren, na eene gelukkige Huwelijks-vereeniging van bijna 2 jaren. HM. OOSTERVEEN.
PURMEREND, 20 Februarij 1853.

*** Den 20sten Februarij 1853, overleed te HAARLEM Jongvrouwe ALETTA JACOBA DE BRUYN, in den ouderdom van 78 jaren.

*** Voor de zoo menigvuldige blijken van hartelijke deelneming, bij het verlies mijner onvergetelijke Gade ondervonden, betuig ik langs dezen weg mijnen warmsten dank. J. L. C. SCHROEDER VAN DER KOLK.
UTRECHT, den 22sten Februarij 1853.

*** Voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, zoo binnen als buiten deze Stad betoond, bij het overlijden van mijnen hartelijk geliefden Zoon Mr. *A. Korver Jz.*, betuig ik bij deze, ook namens mijne Kinderen, mijnen opregten en welmeenenden dank.
HOORN, Wed. M. KORVER,
22 Februarij 1853. SCHUYT.

*** Voor de vele blijken van innige deelneming en belangstelling, betoond bij het overlijden van den Heer *J. C. Renshuyzen*, betuigd de ondergeteekende namens de Weduwe en verder nagelaten Betrekkingen den hartelijksten dank. J. H. BRINKMAN,
Exec.-Test.

*** Heden den vijftienden Februarij des jaars 1800 drie-en-vijftig, ten verzoeke van Mr. PHILIPPUS LODEWIJK BEGRAM VAN JAARSVELD, President der Arrondissements-Regtbank te Gorinchem, wonende aldaar en ZACHARIAS DE KLEIJN, Hoogheemraad van den *Lekdijk* benedendams, wonende te Ameide, in hoedanigheid van Administrateurs van natemelden kapitaal, kiezende ten dezen woonplaats ten Huize en Kantore van Mr. GERARDUS MATTHES, Procureur bij genoemde Regtbank, wonende te Gorinchem, Wijk B, N°. 147, wien zij als zoodanig stellen, heb ik CHRISTIAAN BRUIJNIS, Deurwaarder bij de Arrondissements-Regtbank te Gorinchem, wonende aldaar, Wijk C, N°. 19, als zoodanig gepatenteerd, uit krachte van een geregistreerd bevelschrift der genoemde Regtbank van den twee-en-twintigsten Januarij 1800 drie-en-vijftig

Gedagvaard

alle bekende en onbekende belanghebbenden bij de nalatenschap van LIJSJE KORTLEEVEN (KORTLEVER), Weduwe van ADRIANUS LAKERVELD, overleden den 5den October 1815 te Lopik, mijn exploit doende door aanplakking van een afschrift aan de Hoofddeur van de Vergaderplaats en gehoorzaal der Arrondissements-Regtbank, en overgifte van een tweede afschrift aan den ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij gemelde Regtbank, die het oorspronkelijke met *gezien* heeft geteekend.

Omme op Zaturdag den acht-en-twintigsten Mei dezes jaars 1800 drie-en-vijftig, des voormiddags ten elf ure, bij vooraf gestelden Procureur, te verschijnen voor de Ar-

rondissements-Regtbank te Gorinchem, ter plaatse waar die Regtbank gewoon is zitting te houden, ten einde:

Aangezien den vijfden October 1815 te Lopik is overleden LIJSJE KORTLEEVEN (KORTLEVER) Weduwe van ADRIANUS LAKERVELD, met achterlating van een Testament, den 28sten November 1803 voor den Notaris WILLEM PERNIS gepasseerd, na doode geregistreerd:

Aangezien mijne requiranten krachtens en ten gevolge van gemeld Testament onder hun beheer hebben een kapitaal van *f* 3000, behoorende tot de Nalatenschap van genoemde LIJSJE KORTLEEVEN (KORTLEVER), welks renten jaarlijks aan de bij dat Testament genoemde legatarissen, als vruchtgebruikers, door hen werden uitgekeerd:

Aangezien den 24sten April 1852 de laatste vruchtgebruiker van gemeld kapitaal, met name PETER KORTLEEVEN, is overleden;

Aangezien mijne requiranten mitsdien van het overgemeld kapitaal gevoerde beheer, Rekening, Verantwoording en Afgifte daarvan verlangen te doen aan de bekende en onbekende belanghebbenden, die regt hebben op de Nalatenschap van meergenoemde LIJSJE KORTLEEVEN (KORTLEVER) en bereids hunne Rekening met de bescheiden, ter inzage, ter griffie van genoemde Regtbank hebben nedergelegd.

Bij vonnis der genoemde Regtbank een Regter-Commissaris te hooren benoemen, ten overstaan van wien de Rekening van der requiranten beheer over gemeld kapitaal uit de Nalatenschap van voornoemde LIJSJE KORTLEEVEN (KORTLEVER) zal geschieden en verder tot het opnemen, debatteeren en sluiten dier rekening te procedeeren, volgens de wet, — en eindelijk te hooren verklaren, dat de kosten te dezer zake bereids gemaakt en verder te maken door mijne requiranten bij voorrang zullen worden gekort op het batig saldo der Rekening, en dat de gedaagden, die de ingestelde vordering mogten tegenspreken, worden veroordeeld in de kosten door hunne tegenspraak te weeg gebragt.

Een afschrift van dit exploit zal twee malen worden geplaatst, zoowel in de Haarlemsche Courant als in het Nieuws- en Advertentieblad voor de stad en het Arrondissement Gorinchem.

De kosten dezes zijn zes Guldens zeven en veertig en een halve Cent. (get.) CHR. BRUIJNIS, Deurwaarder.

Gezien en afschrift overgenomen.

Parquet te *Gorinchem*, den 15den Februarij 1853.

De Officier van Justitie, (get.) HOLLE.

No. 85. Twee bladen twee renvooijen geregistreerd te Gorinchem, den vijftienden Februarij 1800 drie-en-vijftig, deel twee-en-twintig, folio honderd veertig, recto vak acht en negen, ontvangen tachtig cents voor regt met de 38 opcenten eene Gulden tien en een halve cent.

De Ontvanger (get.) ROM.

Voor afschrift conform,

Mr. G. MATTHES, Procureur.

*** Aan de Diakonie School te Breda, wordt verlangd: Een ONDERMEESTER van de Hervormde Godsdienst, en bezittende minstens den 3den Rang. Het tractement is *f* 250 of *f* 300 s'jaars, naar gelang van bekwaamheden. Men adressere zich met *vrachtvrije* Brieven aan den Heer J. J. DE HOLLANDER, te Breda.

*** Een JONGELING, oud 23 jaren, H. G., bezittende den 3den Rang, en volledige Acte voor het Fransch, mede geschikt voor de Kerkedienst, ruim 4 jaren als 1e Ondermeester op eene welingerigte School werkzaam geweest zijnde, zoekt als zoodanig verplaatst te worden. Brieven *franco*, Letter Q., aan Mejufvr. J. P. BACKER, geb. SCHOUTEN, te Zalt-Bommel.

*** Men verlangt als Leerling bij een Apotheker, in eene der Academiesteden geplaatst te zien: Een JONGELING, van ruim 18 jaren, die aanvankelijk met de Receptuur bekend, zich verder in het Theoret. en Pract. gedeelte wil bekwamen en daarvoor vooral de noodige tijd verlangt, die hij ter waarneming der Collegien zal behoeven. Degenen die hierop reflecteren, gelieven zich *franco* te adresseren, onder Letter E., aan den Boekhandelaar A. VAN BEVERWIJK, te Kampen.

*** **L E E S H I E R !**

Wordt ten spoedigste gevraagd: Een BOEKBINDERSKNECHT, van de H. G., tegen goed loon en vast werk. Alleen zij, die in alle deele bekwaam in hun vak zijn, kunnen in aanmerking komen. Adres met *franco* Brieven onder Letter Q, of in *persoon* bij den Boekh. J. HERFKENS Fz., St. Janskerkhof, te Utrecht.

*** Men vraagt, tegen billijke vergoeding, ter algeheele verzorging en oppassing van eenen PERSOON uit goeden Huize, welke ziekelijk is, en met wien daarenboven met verstand en fermiteit moet gehandeld en omgegaan worden, daartoe *geschikte Lieden*, in de Provincien Gelderland of Utrecht woonachtig. Opgaaf *franco* per post, onder Letters X. V., bij den Boekhandelaar J. W. SWAAN, te Arnhem.

*** Eene PREDIKANTS-DOCHTER, ouderloos zijnde, wenschte zich tegen Mei aanstaande zeer gaarne geplaatst te zien, als Kamenier, Bonne, of tot Gezelschap in eene Huishouding, of ter Oppassing eener Dame. Zij zal meer op eene fatsoenlijke behandeling, dan wel op groot Salaris zien. Adres met *franco* Brieven, onder Letter A., bij den Boekhandelaar C. A. VIEWEG, te Nijmegen.

*** Met 1e. Mei e. k. wordt door een Heer met een Kind van zeven jaren verlangd, tegen een hoog loon, als

MEID

alleen: eene Persoon van de H. G., 35 à 45 jaren oud, gezond van gestel, goed van humeur en bovenal zedig van gedrag, die, behalve eenig Huisselijk Werk, met de Wasch kan omgaan, enz. langdurige dienst zal bij goede getuigschriften vooral in aanmerking komen.

Adres met *franco* Brieven, onder Lett. A. Z., bij den Boek- en Kunsthandelaar J. J. VAN BREDERODE, Groote Markt, te Haarlem.

*** Men verlangt te Batavia: Een MEISJE of WEDUWE zonder Kinderen, van middelbaren leeftijd, en van goede Familie, om drie jonge Kinderen onderwijs te geven, in alles wat tot eene goede opvoeding behoort, waaronder Muzijk en Teekenen. Men gelieve zich spoedig te adresseren, onder Letter R., aan het Postkantoor te 's Gravenhage.

*** IEMAND, van de R. C. G., biedt zich tegen 1o. Mei e. k. aan, als: Keukenmeid, Werkmeid of Huishoudster, en is voorzien van goede getuigschriften. Adres *franco* Brieven, Letter M., bij den Boek- en Papierhandelaar A. VAN DEN SIGTENHORST Azn., te Almelo.

*** Het Bestuur der *Hollandsche Societeit van Levensverzekeringen*, opgerigt in den jare 1807, noodigt, overkomstig Art. 12, 17 en 20 der Statuten de AANDEELHOUDERS in dezelve Societeit uit, om op Zaturdag den 5den Maart 1853, des namiddags ten een ure, in *persoon* of bij speciale gemagtigden uit de Mede-Deelhebberen, te compareren in het Logement *den Doelen*, op den Singel alhier, ter vervulling der vacature ontstaan door het overlijden van den Heer Mr. *D. J. van Lennep*.

Amsterdam, De Directeur,

22 Februarij 1853. P. LANGERHUIZEN.

De gezegelde volmagten zijn te verkrijgen ten Kantore der Societeit.

*** **DEPOT VAN MARMEREN SCHOORSTEENMANTELS, ENZ.**

FINALE UITVERKOOP van MARMEREN SCHOORSTEENMANTELS, PILASTERS voor Nissen, TAFEL- en BUFFETBLADEN, aan het Depot van N. SWARTE, te Haarlem. Te bevragen in *Persoon* of met *franco* Brieven, hoek Jansweg en Achter Nieuwegracht.

*** **P R O T E S T A N T E N !**

Een Predikant zoekt voor eene Weeze, oud 26 jaren, Dochter van een Kapitein, binnen 's Hage overleden, bij u INWONING en een klein Salaris. Zij heeft alle geschiktheid de zorg voor uwe Kinderen op zich te nemen, en in uwe Huishouding de behulpzame hand te bieden. Verstoten door Vermogende Roomsch-Katholieke Aanverwanten, waaronder een *Oom*, Officier van Neerlands Leger, omdat zij het geloof, waarin zij is opgevoed, en haar waardige Vader is ontslapen, niet wil verloochenen, heeft zij vooral aanspraak op eene liefdevolle behandeling. Door den Predikant zullen volgaarne op *franco* Brieven, onder Letters V. D. B., aan J. H. KNOOP, Donker Sparen te Haarlem, alle inlichtingen worden gegeven.

*** Met primo Mei te HUUR: twee HUIZEN met TUINEN, van alle vereischten voorzien, geschikt tot *Zomer-* en *Winter-Verblijf*, en op het aangenaamst gelegen in het Dorp Baambrugge, langs de Vaart en Straatweg van Amsterdam naar Utrecht. Te bevragen bij D. DE GROOT, Mr. Timmerman aldaar.

*** UIT DE HAND TE KOOP: Eene in volle werking zijnde ROGGE- en WITTE BROOD-BAKKERIJ, in goed onderhouden staat, staande op de Voormeer in de Stad Alkmaar, aan het groot Noord-Hollandsch Kanaal, te aanvaarden naar goedvinden van den Kooper, terwijl een gedeelte der Koopprijs als eerste Hypotheek op het Perceel kan gevestigd blijven. Dagelijks te bezigtigen of met *franco* Brieven te bevragen bij den Eigenaar en Bewoner J. T. KLERK.

T E K O O P :

Drie buitengewone zware en fijne gemeste **OSSEN**, bij G. C. VAN DER HOEF, te Oegstgeest, nabij het Station Leyden van den Holl. Spoorweg-Maatsch.

*** Men vraagt te KOOP: eenige faisante HENNEN en HANEN, geschikt om dit voorjaar te laten springen, met opgaaf van prijs. Adres, met *franco* Brieven, onder de Letters Y. Z., bij J. H. KNOOP, op het Donkere Sparen, te Haarlem.

*** Men zal op Maandag den 28sten Februarij 1853 en volgende dagen, des voormiddags ten 10 ure, op de Steenfabriek van den Heer J. H. KROMHOUT te Lathum, ten overstaan van den Notaris VAN EBBENHORST TENGBERGEN, verkoopen:

Eenige ROERENDE GOEDEREN, als: Spiegels, Stoelen, Tafels, Speeltafels, Waschtafels, Schrijflessenaar, Ledikanten, Statie- en andere Gordijnen, Vloerkleeden, Kabinetten, Kisten, Kasten, Mangel, Pers, Kagchels, Kookfournuis met Toebehooren, Haarden, Wan-, Kaf-, Kern en Lijnkoekmolen, Koper-, Tin-, Glas- en Aardewerk, Stal-, Deel-, Bouw- en Tuingereedschappen, Broeikasten met Ramen, een nieuw elegant Rijtuig voor zes personen, Phaëton, Barouchette, Zomerwagentje, Carricle, Kapchais, Narrenslede met toebehoorende Tuigen, Karren, Wagens, Ploegen, Eggen, Paardentuigen, Tuigkasten, Hooi, Stroo en Haver; wijders 6 Paarden, waaronder 2 Moorkoppen, zijnde een derzelve een harddraver, guste en dragtige Koeijen, een Boot en een Zeilboot, en hetgeen verder ten dage der verkoop zal worden te voorschijn gebragt. Te zien Zaturdag den 26sten Februarij 1853, van tien tot vier uren.

*** W. G. KLEMAN Makelaar, zal, ten overstaan van den Notaris H. A. J. AYMA ESSER, op Maandag den 28sten Februarij 1853, des middags ten *twaalf ure*, voor den stal op de Keizersgracht bij de Leidsche Straat, No. 706, te Amsterdam, presenteren te verkoopen: Eenige differente PAARDEN; een kapitale Stadskoets met Stoelbok, een modieuse Victoria voor 4 Personen met Riet gevlochten Bak en wit Laken bekleed, twee Vigelanten ieder voor 4 Personen, een Landowlet Vigelant, een Calesch op ronde Veeren en Riemen, een Tentwagen, een Buitenwagentje, een Tilburrie, een Stortkar en een Turfkar, een moderne Narrenslede voor twee Personen, rijk bekleed met dubbele Staanbank en zwart Beerenvellen Kleed, een Schulp dito en eene Prikslede; rijk gemonteerde Tuigen, fraaije gekleurde en met Katjes benaaide Narrentuigen, Wollen en andere Dekken en meerdere Stalgereedschappen. Iemand hier iets ten Verkoop bij willende voegen, spreke met gemelden Makelaar.

*** Op Dingsdag den 1sten Maart 1853, voormiddags 11 ure, zullen in de Herberg *de Roode Leeuw*, te Jaarsvelder-Kapel, publiek worden verkocht:

17 Bunders, 78 Roeden WEI-, HOOI- en BOUWLAND, gelegen in de Gemeente Jaarsveld, Polder Batuwe, eerst in Percelen en daarna in Massa.

Breeder bij Billetten, en nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van den Notaris CAMBIER VAN NOOTEN, te Lopik.

*** De Notaris Mr. O. BLOMHERT, zal op Donderdag den 3den Maart 1853, des morgens om 10 uren, in het Weeshuis te Zalt-Bommel verkoopen:

2000 N℔ blaauw geverwde GEORGIA KATOEN; een partijtje MOULTON DEKENS; gegomde en ongegomde WATTEN; een uitmuntend GROF SPIN MACHINE met 40 Spillen; 3 KAARDMOLENS (Kratsen), met nieuw Beslag op Rundsleder; 5 nieuw uitmuntende zware WEEFGETOUWEN, van 8/4, 10/4 en 11/4 breedte, met Eikenhouten Laden, Kammen, Rieten Spoelen, Spoelwieltjes, Kroonen en verder Toebehooren; 3 nieuwe DEKEN ROUWTAFELS op Schragen; eene nieuwe BASCULE, van *Beckers*, waarmede 1500 N℔ kan gewogen worden, met IJzer en Koper Gewigt en hetgeen verder zal worden voorgebragt.

Alles daags vóór en op den verkoopdag te zien.

Nadere informatiën te bekomen bij den Heer L. PHILIPS Bz., te Zalt-Bommel.

*** Men zal op Woensdag den 9den Maart 1853, des middags ten 12 ure, ten huize van *Jan Slikker*, Kastelein aan de Oude Sluis, in de Gemeente Zijpe, in het openbaar doen verkoopen:

Een nagenoeg nieuw, zeer onlangs vertimmerd, hecht en spatieus HUIS met deszelfs ERF en annexe groote HOUT- en TIMMERSCHUUR, benevens ruime ZOLDERS; zijnde het Huis, dat tevens voor alle Winkelnering zeer geschikt is, voorzien van een grooten Kelder, drie goede Regenbakken en ruim watergevende Put; alles bij uitnemendheid geschikt voor de *Timmermans-* en *Molenmakers-Affaire* en gunstig staande en gelegen aan de Oudesluis, in de Gemeente Zijpe, Kadaster Sectie A., Nummer 644. Te aanvaarden 1 Mei 1853.

Informatiën zijn te bekomen bij den Notaris C. SIEMERS te Zijpe.

*** **VERKOOP EENER ZEEPZIEDERIJ, LANDGOEDEREN, ENZ.**

In *het Nederlandsche Koffijhuis* te Zutphen, zullen op Dingsdag den 1sten Maart 1853, bij *inzet* en 14 dagen later, zijnde den 15den dier maand bij *toeslag* (telkens des voormiddags om 10 ure), in het openbaar geveild en verkocht worden: **A.**

1o. Een kapitaal dubbel HEERENHUIS met 9, gedeeltelijk geplafonneerde Kamers, grootendeels behangen en van Stookplaatsen voorzien, Keuken, Provisie- en Meidenkamer, ruime Droogzolders en Kelder, zoo mede Wel- en Regenwaterspomp; voorts een, langs de Stads-Binnengracht schietende en in de Lievenheersteeg uitkomende, zeer uitgestrekte TUIN, met fraaijen Koepel, exquise Vruchtboomen, Heestergewassen en Moesgronden, en eindelijk eene onmiddelijk daaraan gelegene ZEEPZIEDERIJ (met daartoe behoorende Ketels, Loog- en Oliebakken), benevens KANTOOR en afzonderlijke BOVENWONING; een en ander in de Hospitaalstraat te Zutphen, te zamen groot 37 Roeden, 73 Ellen.

Aanvaardbaar: de Bovenwoning dadelijk na den toeslag, een gedeelte des Tuins in genot op 1e Junij 1853, in gebruik op 1 Maart 1854, en *al het overige* (als tot ult°. October 1860 Verhuurd zijnde) in genot op 1e. Mei 1853.

2o. Eene SCHUUR, met twee WONINGEN onder één dak en ERF met TUIN in diezelfde Hospitaalstraat, te zamen groot 4 Roeden, 94 Ellen.

Aanvaardbaar: ééne der Woningen in genot op 1 Mei, in gebruik op 1e. Aug. 1853, en *het overige* in genot als voren en in gebruik op 1e. Nov. 1854.

Welke beide Percelen ook *in massa* worden geveild.

B.

I. Het BOEREN-ERVE *MENNINK*, onder Hengelo, Kwartier Zutphen, in alles groot 37 Bunders, 13 Roeden, 20 Ellen, en bestaande in de navolgende drie *onderdeelen*, als: *a.* het ERVE zelve, in de Buurtschap Varssel, groot 26 B., 72 R., 50 E., nevens 3 stukken HEIDE, onder Zelhem, groot 8 B., 21 R.; *b.* een stuk BOUWLAND, in den Varsselschen Enk, groot 42 R., 20 E.; en *c.* eene WEIDE, in het Lage Broek, groot 1 B., 77 R., 50 E.

II. De KATERSTEDE *DE STEGE* genaamd, gelegen als voren, in alles groot 27 Bunders, 82 Roeden, 70 Ellen, bestaande mede in *drie* onderdeelen, als: *a.* de KATERSTEDE zelve, ook in Varssel, groot 15 B., 59 R., 60 E., met een stuk HEIDE, onder Zelhem, groot 3 B., 85 R., 80 E.; *b.* een stuk WEIDE- en BOSCHGROND *DE KREBBE* genaamd, mede in Varssel, groot 6 B., 35 R., 70 E.; en *c.* eene WEIDE, bij den Broekman, groot 2 B., 1 R., 60 E. En

III. De KATERSTEDE *DE LOMAN* genaamd, ook gelegen als voren, in alles groot 21 Bunders, 33 Roeden, 70 Ellen, en bestaande insgelijks in *drie* onderdeelen, als: *a.* de KATERSTEDE zelve, almede in Varssel, groot 13 B., 70 R., 40 E., met 2 stukken HEIDE, onder Zelhem, groot 4 B., 77 R., 70 E.; *b.* een stuk BOUWLAND, op den Bleumenkamp, groot 1 B., 10 R., 90 E.; en *c.* eene WEIDE, bij Winkelshuis, in het Lage Broek, groot 1 B., 74 R., 70 E.

Deze *drie Percelen* worden niet alleen geveild *elk* in deszelfs *geheel* en in derzelver aangeduide drie *onderdeelen*, maar komen ook (wat de *twee* eerstgenoemden betreft) in *onder-massa* en alle *drie* in *generale massa*; terwijl dezelve bij gedrukte Biljetten breeder omschreven zijn. En **C.**

Eene BANK, in de Kerk te Warnsveld, houdende *vier* Zitplaatsen, gemerkt Letter L, No. 23 tot en met 26; aanvaardbaar 1e. Januarij 1854.

Dezelve wordt echter *alleen* geveild op gez. 15 Maart.

Nadere informatiën te bekomen ten Kantore der Notarissen H. F. LULOFS en Mr. M. J. VAN LÖBEN SELS, te Zutphen. Brieven *franco*.

*** Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, is op heden uitgegeven:

AANLEIDING TOT DE BEOEFENING

DER

NIEUWERE LETTERKUNDE,

DOOR

A. M. KOLLEWIJN Nz.

Leeraar aan het Gymnasium te Assen.

Prijs 90 Centen.

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.